

Respect- en pestprotocol

Integraal Kind Centrum
De Tichelaar
2019-2020

Hoofdstuk 1 - Inleiding

1.1 Doel en uitgangspunten van dit respectprotocol

Op de Tichelaar houden we rekening met de eigenheid van eenieder. Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig kunnen voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Dit protocol is geschreven om die veiligheid te bewerkstellen en te blijven bewaken. Door regels en afspraken duidelijk vast te leggen en zichtbaar te maken, kunnen kinderen en volwassenen elkaar aanspreken op deze regels en afspraken maken wanneer dat nodig is. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school en de opvang te gaan! Het team, de kinderen en IKC-raad onderschrijven dit protocol.

1.2 Preventieve aanpak

We willen kinderen weerbaar maken. Als een kind weerbaar is, weet het ook onderscheid te maken tussen plagen en pesten. We leren kinderen dat ze mogen vertellen wat ze voelen.

Een kind moet kunnen aangeven wanneer plagen niet meer leuk is.

De kinderen oefenen op ons IKC-basisvaardigheden die belangrijk zijn, zoals: luisteren, met gevoelens omgaan, nee zeggen, assertief zijn, conflicten hanteren. De nadruk wordt gelegd op het laten zien dat alles plezieriger verloopt door rekening met elkaar te houden en goed om te gaan met eigen gevoelens en die van een ander. De stamgroepleider richt zich op de bevordering van positieve groepsnormen in de stamgroep. Bij het bevorderen van een positieve groeps sfeer vervult de stamgroepleider een voorbeeldfunctie. Hij/zij vertoont geloofwaardigheid en consequent "voorbeeldgedrag" in de omgang met kinderen, ouders en collega's.

In de eerste weken van ieder schooljaar starten wij met een gezamenlijk project: Klaar voor de start! Per stamgroep stellen de kinderen gezamenlijk en in overleg de groepsregels en consequenties daarop vast. De regels worden positief geformuleerd d.m.v. ons omgekeerde stoplicht en zo nodig in de groep zichtbaar opgehangen. Door regels en afspraken te maken kunnen kinderen en volwassenen, mochten er ongewenste situaties ontstaan, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken en de daarbij horende consequenties direct uitvoeren. Als de groeps sfeer goed is, hangen wij de regels niet zichtbaar op. Het gesprek vinden wij zeer belangrijk. Wij bespreken de regels tijdens kringgesprekken. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan.

1.3 Preventie vanuit school

Dagelijkse werken aan een positief klimaat

In de stamgroep wordt er dagelijks aandacht besteed aan een goed klimaat. Dat gebeurt door het uitpraten van ruzies, het nabespreken van pauzemomenten of het samenwerken in de stamgroep. Kinderen worden uitgenodigd om te praten over wat ze dwars zit en over wat ze meegemaakt hebben. Ook leren we de kinderen om zelf hun ruzies uit te praten en er met het andere kind over te hebben, ook door oogcontact en het geven van een hand. De stamgroepleider(s) houd(en) zijdelings een oogje in het zeil.

We benoemen gewenst en ongewenst gedrag. Wanneer er sprake is van ongewenst gedrag richten we ons op "alternatief gedrag". Hoe kan je wel reageren? Hoe krijg je het wel voor elkaar? Hoe houd je rekening met jezelf, de ander en de omgeving? We begeleiden de kinderen in het oefenen van dit alternatieve gedrag. Modellen speelt hierbij een grote rol. Niet alleen praten, maar vooral ook doen! Of er sprake is van pesten of niet, er wordt in de stamgroep met regelmaat aandacht geschonken aan het onderwerp pesten. Het moet bespreekbaar gemaakt worden en er zijn regels aan verbonden.

Hoofdstuk 2 - Pesten

2.1 Plagen of pesten

We spreken over plagen wanneer kinderen min of meer aan elkaar gewaagd zijn; de éne keer is het de één die iets onaardigs doet of zegt, de volgende keer is het de ander. Het gaat dan om een prikkelend spelletje, niet altijd leuk, maar nooit echt bedreigend. Bovendien duurt het nooit heel erg lang. Door elkaar te plagen leer je zelfs met conflicten omgaan.

In tegenstelling tot plagen heeft het pesten vooral een bedreigend en systematisch karakter. 'Iemand wordt getreiterd of is het mikpunt van pesterijen, als hij of zij herhaaldelijk en langdurig blootstaat aan negatieve handelingen verricht door één of meerdere personen'.

Bij pesten is het ene kind sterker en het andere kind zwakker. Het is steeds hetzelfde kind dat wint en hetzelfde kind dat verliest. Vaak gebeurt pesten niet één keer, maar is het gepeste kind steeds weer de klos. Het sterkere kind; de pester, heeft een grotere mond en anderen kijken tegen hem of haar op. De pestkop heeft geen positieve bedoelingen; wil pijn doen, vernielen of kwetsen. Het gepeste kind voelt zich eenzaam en verdrietig, hij of zij is onzeker en bang. De veiligheid van de omgeving van de kind wordt hierbij aangetast.

- Pesten gaat om opzettelijk kwetsend gedrag.
- Het wordt vaak herhaald over een bepaalde periode.
- Meestal zijn er meer dan twee personen bij betrokken (slachtoffer, pester, groep, omstanders).
- De pester oefent ongepast macht uit over het slachtoffer.
- Het is moeilijk voor de persoon die gepest wordt, om zichzelf te verdedigen.

Bij dit echte pestgedrag zien we de onderstaande kenmerken terug:

Het gepeste kind:

- kan pestgedrag vertonen door uiterlijke kenmerken, vertoond gedrag, manier waarop gevoelens worden beleefd en de manier waarop dat geuit wordt; heeft vaak een beperkte weerbaarheid;
- is niet in staat daadwerkelijk actie te ondernemen tegen de pestkoppen en stralen dit ook uit;
- is vaak angstig en onzeker in de groep, durft weinig te zeggen of niets, omdat hij/zij bang is om uitgelachen te worden;
- voelt zich vaak eenzaam, heeft in zijn/haar omgeving geen vrienden om op terug te vallen;
- kan soms beter opschieten met volwassenen;
- wil niet meer naar school (verzuim);
- heeft vaak hoofdpijn en/of buikpijn;
- vertelt thuis niets meer over school;
- neemt nooit vriendjes mee naar huis en/ of wordt zelf niet gevraagd;
- de resultaten van het werk zijn slechter dan vroeger;
- is opvallend vaak spullen kwijt of heeft spullen die kapot zijn;
- heeft blauwe plekken op ongewone plaatsen;
- slaapt slecht, wordt veel wakker of heeft nachtmerries;
- wil niet buitenspelen/gymmen;
- schaamt zich voor zijn/haar thuissituatie;
- wil bepaalde kleren niet meer aan;
- is boos, prikkelbaar en/of verdrietig;
- vertoont compensatiegedrag, niet passende bij hem/haar als persoon.

De pester:

- lijkt populair te zijn, maar dwingt zijn populariteit af door te laten zien hoe sterk hij/zij is en wat hij/zij allemaal kan;
- lijkt het of pesten hem/haar gemakkelijk af gaat en krijgt andere kinderen mee bij het gedrag;
- heeft feilloos in de gaten welke kinderen gemakkelijk aan te pakken zijn, hebben ze het mis gaan ze direct op zoek naar het volgende slachtoffer;

- legt druk op zijn/haar gezamenlijke omgeving van de en die van het slachtoffer; je bent voor of je bent tegen me;
- is vaak een kind die in een andere situatie zelf slachtoffer is of was;
- leert niet om zijn agressie op een andere manier te uiten;
- heeft op termijn last van zijn pestgedrag. Door verkeerde en beperkte sociale vaardigheden, hebben ze vaak moeite om vrienden op lange termijn te maken, vriendschap op te bouwen en te onderhouden op andere gronden dan die van macht en het delen van macht;

Orzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- een problematische thuissituatie;
- voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen);
- voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt;
- voortdurend met elkaar de competitie aan gaan;
- een voortdurend strijd om de macht in de klas of in de buurt.

De meelopers en de andere kinderen

- zijn niet direct betrokken bij pesten in de direct actieve rol van de pester. Sommigen houden afstand of doen incidenteel mee. Dit zijn de “meelopers”;
- Is de angst groot om zelf in de slachtofferrol te raken;
- vertonen vaak “meelopers-stoer-gedrag” ze vinden het interessant en denken daarmee in de populariteit mee te liften;
- voelen zich minder betrokken en verantwoordelijk voor wat er met pesten wordt aangericht als ze zelf gaan mee pesten;
- denken minder individueel, dit wordt hierbij meer en meer naar achteren geschoven.

Er zijn ook kinderen die niet merken dat er gepest wordt, of die niet willen weten dat er gepest wordt. Gepeste kinderen kunnen hiervan last ondervinden.

2.2 Wat is pesten?

Voorbeelden van pesten

Traditioneel pesten

- Niet mee mogen doen.
- Niemand wil naast dat kind zitten.
- Niet luisteren naar een kind.
- Belachelijk gemaakt worden.
- Altijd met een bijnaam aangesproken worden.
- Duwen en porren krijgen.
- Grapjes maken een kind.
- Homo of lesbisch genoemd worden.
- Uitgelachen of uitgescholden worden.
- Spullen worden kapot gemaakt of afgepakt
- Roddelen over een kind.
- Opgewacht of achtervolgd worden.
- Gediscrimineerd worden.
- Bedreigd worden.
- Geslagen of geschopt worden.

Digitaal pesten

- Iemand bedreigen en uitschelden via mail of sociale media.
- Privéfoto's en films van iemand op het web zetten.
- Roddels en leugens over iemand verspreiden.
- Iemand een virus sturen. Persoonlijke of privé informatie van iemand op een kwetsende manier gebruiken op sociale media.
- Iemand's computer hacken en wachtwoorden veranderen.

2.3 Regels en afspraken omtrent pesten

Omgangsregels

Op school willen wij een sfeer creëren, waarin kinderen en medewerkers zich gerespecteerd voelen en respect voor een ander hebben. Kinderen en medewerkers moeten zich veilig en geborgen voelen. Ook behoren ze zelf een positieve en kritische houding te ontwikkelen. We vinden het belangrijk dat de kinderen met plezier naar school gaan en dat medewerkers plezier hebben in hun werk.

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op ons IKC serieus aan willen pakken.

Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden:

VOORWAARDEN

Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: kinderen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), stamgroepleider(s) en de ouders/ verzorgers (hierna genoemd: ouders)

De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld en eventuele consequenties met elkaar kunnen worden afgesproken.

Als pesten optreedt, moeten stamgroepleider(s) (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.

Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak en het team moet hiervan op de hoogte worden gesteld.

Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.

Op onze school is een vertrouwenspersoon/contactpersoon aangesteld voor ouders, collega's en kinderen.

Stamgroepleider(s) en ouders moeten alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

REGEL 1:

Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de stamgroepleider niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen dit al bij:

Je mag niet klikken, maar.....

als je wordt gepest, of als je ruzie met een ander hebt en je komt je er zelf niet uit, dan mag je hulp aan de stamgroepleider vragen. Dit wordt niet gezien als klikken.

REGEL 2:

Een tweede stelregel is dat een medekind ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de stamgroepleider aan te kaarten. Alle kinderen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

REGEL 3:

Stamgroepleider(s) kunnen pestgedrag signaleren en herkennen en daarin hun verantwoordelijkheid nemen.

REGEL 4:

Samenwerken zonder bemoeienissen:

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen. Bij problemen van pesten zullen de directie en de stamgroepleiders hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

OMGANGSREGELS DIE GELDEN IN ALLE GROEPEN:

1. Doe niets bij een ander kind, wat je zelf ook niet prettig zou vinden.
2. Kom niet aan een ander als de ander dat niet wil.
3. Je noemt elkaar bij de voornaam en je gebruikt geen scheldwoorden/bijnamen.
4. Als je kwaad bent, kom je niet aan de ander. Probeer eerst samen te praten. Als je er niet uitkomt, ga dan naar je stamgroepleider.
5. Niet: zomaar klikken. Wel: aan je stamgroepleider vertellen als er iets gebeurt wat je niet prettig of gevaarlijk vindt.
6. Vertel je stamgroepleider wanneer je zelf of iemand anders wordt gepest.
7. Blijft de pester doorgaan dan aan de stamgroepleider vertellen. <i>Kinderen die pesten zitten zelf in de nesten!</i>
8. Word je gepest? Praat er thuis ook over, je moet het niet geheim houden.
9. Uitslachten, roddelen, dingen afpakken of kinderen buitensluiten is niet oké en mag niet gebeuren.
10. Kom alleen aan spullen van een ander, als de ander het goed vindt.
11. Je luistert naar elkaar.
12. Beoordeel iemand niet op zijn/haar uiterlijk.
13. Nieuwe kinderen zijn ook welkom op onze school. Je ontvangt ze met een open en vriendelijke houding en laat merken dat ze welkom zijn.
14. Opzettelijk iemand pijn doen, opwachten buiten school, achterna zitten om te pesten is beslist niet toegestaan.
15. Probeer ook zelf een ruzie met praten op te lossen. Na het uitpraten kunnen we ook weer vergeven en vergeten.

A) AANPAK VAN DE RUZIES EN ZICHTBAAR PESTGEDRAG IN VIER STAPPEN:

Wanneer kinderen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten proberen zij en wij (als stamgroepleider(s)).

STAP 1: Probeer er eerst zelf (en samen) uit te komen.

STAP 2: Op het moment dat een van de kinderen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de stamgroepleider of contactpersoon voor te leggen.

STAP 3: De stamgroepleider brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. In deze fase wordt alternatief gedrag aangeboden. Het zogenaamde 8 –stappenplan t.b.v. het oplossen van conflicten wordt gehanteerd (zie bijlage). Bij herhaling van pesterijen/ ruzies (zie stoplicht = ORANJE gedrag) tussen dezelfde kinderen volgen sancties (zie bij consequenties).

Waar nodig wordt de intern begeleider of directie erbij betrokken.

STAP 4: Bij herhaaldelijke ruzie/ pestgedrag (zie stoplicht = ROOD gedrag) neemt de stamgroepleider duidelijk stelling, worden ouders gebeld en houdt deze een bestraffend gesprek met de kind die pest/ ruzie maakt. De fases van bestraffen treden in werking (zie bij consequenties).

Directie en team worden op de hoogte gebracht.

Ook wordt de naam van de ruziemaker/ pester in het online dossier (Parnassys) genoteerd. Bij iedere melding omschrijft de stamgroepleider 'de toedracht'.

Bij 'ROOD' gedrag worden de ouders op de hoogte gebracht van het ruzie-pestgedrag. Stamgroepleider(s) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

De stamgroepleider biedt altijd hulp aan de gepeste kind en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders, intern begeleider, directie en/of externe deskundigen.

B) DE AANPAK VAN ONDERHUIDSPESTEN/ niet duidelijk zichtbaar pestgedrag

In zo'n geval stelt de stamgroepleiders een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de stamgroep te komen. Dit kan door het houden van themakringen, het maken van een sociogram of overleg met de intern begeleider. Ook de stamgroepleider(s) van de andere groepen worden ingeseind om tijdens het buitenspelen van de kinderen extra goed op te letten wat er gebeurt.

De stamgroepleider ziet dat een kind wordt gepest (of de gepeste of medekinderen komen het bij hem melden), vervolgens leveren stap 1 t/m 4 (inclusief het volgen van ons 8-stappenplan) geen positief resultaat op voor de gepeste.

De stamgroepleider (van de groep, of de stamgroepleider die negatief gedrag waarneemt op het plein) neemt duidelijk een stelling in.

De straf voor de pester is opgebouwd in 5 fases; afhankelijk hoe lang de pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en geen verbetering zichtbaar is in zijn/haar gedrag:

CONSEQUENTIES 'ROOD' gedrag

Fase 1:

Telefonisch contact met ouders door de stamgroepleider om ouders op de hoogte te brengen van het probleem en de daarbij behorende consequentie. Directie wordt op de hoogte gesteld.

Fase 2:

Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in het kind dossier en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem. De intern begeleider en directie zijn ingeschakeld om mee te denken en te ondersteunen waar nodig.

Fase 3:

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld, zoals de Schoolbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk. De intern begeleider heeft hierin een begeleidende rol.

Fase 4:

Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een kind tijdelijk in een andere stamgroep te plaatsen binnen de school. De intern begeleider heeft hierin een begeleidende rol.

Fase 5:

In extreme gevallen grijpt de directie in en kan een kind worden geschorst of verwijderd. Dit in overleg met de leerplichtambtenaar.

BEGELEIDING VAN HET GEPESTE KIND:

<ul style="list-style-type: none">• Medeleven tonen, luisteren en vragen stellen. "Hoe en door wie wordt gepest?" Neem het kind serieus.
<ul style="list-style-type: none">• Nagaan hoe het kind zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten.
<ul style="list-style-type: none">• Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. Het kind laten inzien dat je op een andere manier kunt reageren.
<ul style="list-style-type: none">• Zoeken en oefenen van een andere reactie bijvoorbeeld door je bijvoorbeeld niet af te zonderen.
<ul style="list-style-type: none">• Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
<ul style="list-style-type: none">• Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
<ul style="list-style-type: none">• Sterke kanten van het kind benadrukken.
<ul style="list-style-type: none">• Belonen (schouderklopje) als het kind zich anders/ beter opstelt.
<ul style="list-style-type: none">• Praten met de ouders van de gepeste kind en de ouders van de pester(s).

<ul style="list-style-type: none"> • Het gepeste kind niet overbeschermen door het kind bijv. naar school te brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.
<ul style="list-style-type: none"> • Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
<ul style="list-style-type: none"> • Mogelijkheden bespreken/inzetten om het gepeste kind weerbaarder te maken (b.v. Rots en Water), maar ook om de pestervaringen te kunnen verwerken.

BEGELEIDING VAN DE PESTER:

<ul style="list-style-type: none"> • Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken / pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen).
<ul style="list-style-type: none"> • Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor het gepeste kind.
<ul style="list-style-type: none"> • Excuses aan laten bieden.
<ul style="list-style-type: none"> • In laten zien welke sterke (leuke) kanten het gepeste kind heeft.
<ul style="list-style-type: none"> • Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest – belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt.
<ul style="list-style-type: none"> • Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.
<ul style="list-style-type: none"> • Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?*
<ul style="list-style-type: none"> • Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
<ul style="list-style-type: none"> • Inschakelen hulp zoals; sociale vaardigheidstrainingen, Jeugdgezondheidszorg, huisarts of GGD.

*** Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:**

- Een problematische thuissituatie;
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen);
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt;
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan;
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt;
- Een achterliggende psychiatrische stoornis.

ADVIEZEN AAN DE OUDERS van onze school:

Ouders van gepeste kinderen:

1. Neem uw kind serieus.
2. Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
3. Houd de communicatie met uw kind open, check telefoon, Whats'app en social-media-gebruik.
4. Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
5. Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken
6. Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terugkomen.
7. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
8. Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:

1. Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
2. Houd de communicatie met uw kind open. Check telefoon, whats'app en social-media-gebruik.
3. Neem het probleem van uw kind serieus.
4. Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
5. Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
6. Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
7. Besteed extra aandacht aan uw kind.
8. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
9. Corrigeer ongewenst gedrag, benoem het gewenste gedrag en beloon het goede gedrag van uw kind.
10. Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders:

1. Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
2. Houd de communicatie met uw kind open. Check telefoon, Whats'app en social-media-gebruik.
3. Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
4. Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem gewenst gedrag.
5. Geef zelf het goede voorbeeld.
6. Leer uw kind voor anderen én voor zichzelf op te komen.

Bijlagen

Het stappenplan/stoplicht

Omgangsregels om gewenst **groen** gedrag te bevorderen

1. Doe niets bij een ander kind, wat jezelf ook niet prettig zou vinden.
2. Kom niet aan een ander als de ander dat niet wil.
3. Je noemt elkaar bij de voornaam en je gebruikt geen scheldwoorden/bijnamen.
4. Als je kwaad bent, kom je niet aan de ander. Probeer eerst samen te praten. Als je er niet uitkomt ga dan naar je stamgroepleider.
5. Niet: zomaar klikken. Wel: aan je stamgroepleider vertellen als er iets gebeurt wat je niet prettig of gevaarlijk vindt.
6. Vertel je stamgroepleider wanneer jezelf of iemand anders wordt gepest.
7. Blijft de pester doorgaan dan aan de stamgroepleider vertellen.
'Kinderen die pesten zitten zelf in de nesten!'
8. Word je gepest praat er thuis ook over, je moet het niet geheim houden.
9. Uitlechten, roddelen, dingen afpakken of kinderen buitensluiten is niet oké en mag niet gebeuren.
10. Kom alleen aan spullen van een ander als de ander het goed vindt.
11. Je luistert naar elkaar.
12. Beoordeel iemand niet op zijn/haar uiterlijk.
13. Nieuwe kinderen zijn ook welkom op onze school. Je ontvangt ze met een open en vriendelijke houding en laat merken dat ze welkom zijn.
14. Opzettelijk iemand pijn doen, opwachten buiten school, achterna zitten om te pesten is beslist niet toegestaan.
15. Probeer ook zelf een ruzie met praten op te lossen. Na het uitpraten kunnen we ook weer vergeven en vergeten.

Stappen om ongewenst **oranje** gedrag te laten afnemen

1. De regels van het stoplicht moeten duidelijk zijn. Gedrag dat gewenst wordt moet bij de kinderen bekend zijn (zie groen gedrag)
2. Een non-verbale waarschuwing geven. Bijvoorbeeld: wenkbrauwen fronsen, even naar het kind toe lopen en een hand op tafel of schouder leggen.
3. Verandering in de situatie aangeven. Bijvoorbeeld: iets laten wegbrengen, twee ordeverstoorers uit elkaar halen.
4. Op een verstandige manier waarschuwen. Het kind krijgt één waarschuwing; bij nog één keer.... De consequentie ook **meteen** uitvoeren. (Dit kan al dicht bij rood gedrag zitten)
5. Een apart gesprek aangaan met het kind (als de andere stappen niet voldoende zijn). Als een kind moeite blijft houden om zich aan de regels van het stoplicht te houden kun je dit apart bespreken. De visies/gevoelens van zowel de begeleider als van het kind worden besproken

Stappen om **rood** gedrag te laten afnemen

1. Een waarschuwing geven. Het kind krijgt een waarschuwing. Er kan daarna hooguit nog één waarschuwing gegeven worden. Bij nog een 'overtreding' onmiddellijk reageren.
2. Passend reageren. De consequentie op de regelovertrading ook **meteen** uitvoeren. Consequenties zijn: kind even apart zetten, leuke activiteit ontzeggen en/of nablijven.
3. Omgaan met crisissituaties. Als het kind een gevaar vormt voor zichzelf of de omgeving: probeer om zo kalm mogelijk te blijven en zo min mogelijk spanning in de stamgroep te creëren. Volg bij een crisissituatie de stappen die in de aanpak zijn geschreven.